

Építőipari szakiskola (Dunaújváros)

Hát ezt az épületet valamikor a '70-es években Ságvári Endre Általános Iskolának hívták, 32 tantermesnek is mondták és Közép-Európa legnagyobb általános iskolája volt. Most már egy kicsit öreg, sok mindenem kellene változtatni, de ennek ellenére borzasztó nagy a kontraszt, ahhoz az épülethez képest, ahol korábban voltunk. Innen 5 percre van egy hételemes kollégiumunk, ahol nem csak a mi gyerekeink vannak, hanem a város más iskoláiból is vannak gyerekek, hiszen nem tudnánk föltölteni. Mellette volt az iskolánk, egy kilenc tantermes iskola, sötét, ablakok nélküli helyiségekkel. Szabványos tantermek nem voltak, nagyon kellemetlen helyzetben voltunk, illetve hát a gyerekek többsége mire végzett, ugye szemüveges lett. Nagyon kellemetlen volt, és a város valahogy el is hanyagolta. Lehet, hogy ez az akkori iskolavezetésnek is köszönhető volt, nem tudom, de a város elhanyagolta, és nem igazán fejlesztette ezt az iskolát.

Aztán felmerült az a kérdés is 1992–93-ban, hogy az iskolát tulajdonképpen be kéne olvasztani a Dunaferrebe, vagy meg kéne szüntetni, mert olyan fejlettségi állapotban van, amivel nem nagyon kéne már foglalkozni. Igen ám, de azért építőipari szakmacsoporthoz egy megyei jogú város elég furcsán mutatott volna, így amellettt döntöttek, hogy mégis maradjon meg, és próbáljunk valamit kitalálni. Ekkor jött a karcsúsítás, a város racionalizálási programja, ahol általános iskolákat kellett összevonni. Óriási harcok voltak persze, tüntetések, meg minden egyéb. Volt „Nem megyünk mi innen el”, de hát nagyon erős volt a kényszer, ugyanis a mi kis épületünk, ahol voltunk a kis 9 tantermünk, nagyon kellett volna a főiskolának, amely teljesen kinőtte az épületét. Tehát több oldalról jött a nyomás.

Így aztán az a kompromisszum született, hogy az épület fele általános iskola maradt – hogy a városnak maradjon általános iskolája, mert ez volt a tüntetésnek a lényege – és a másik felébe bekerültünk mi. Ebben nem csak az volt a nagyon jó dolog, hogy végre szabványos tantermekben, kulturált körülmények között vagyunk, hanem az is, hogy az iskola udvarán van egy nagyon jó műhely, ami régen az általános iskola politechnikai műhelye volt, és mi azt megkaptuk tanműhelynek. Nekünk korábban nem volt iskolai tanműhelyünk. '94-ben volt először 10 tanuló, kölcsönzött tanműhelyben, mert akkor azt mondtuk, hogy valamilyen módon legalább egy iskolai tanműhelynek kell lenni. Tehát ez nagy boldogság volt, hogy ezt a tanműhelyt megkaptuk, bár már ki is nőttük, mert már úgy fölfutott a létszám, de nagyon megfelel nekünk ez a kis műhely.

Nem nagyon kellett átalakítani, mert végül is ez nem csak politechnika műhely volt, hanem az úgynevezett központi előkészítő műhely is, a város és a város környéki általános iskolákat látta el politechnikai előkészítő anyaggal, és sok asztalos gépük volt. Ezzel együtt át kellett vennünk persze a feladatot is. Vagyis az általános iskoláknak most mi szállítjuk ezeket az anyagokat, kis fadarabkákat, amiből sorompókat csinálnak, kis kocsikat, meg ilyeneket állíthatnak össze. Felújításra persze szükség volt, meszelés, világítás rendbe hozása, de ezt az önkormányzat támogatta. Magunknak csináltuk egyébként a mi gyerekeinkkel, szépen felújítottuk.

Amiben még gondolkozunk – és úgy gondoljuk, hogy talán sikeresek leszünk – az a gyakorlati oktatáshoz fűződik. A tanműhelyhez mérten három szakmát favorizálunk, az asztalos, a kőműves és a festő szakmát, amit el tudunk produktív munkával látni. Hiszen ha nem tudnánk produktívan csinálni, akkor fölösleges iskolai tanműhelyt fenntartani. A többi szakma tanulói vállalatoknál vannak. Ezeket a csoportokat, illetve a gyerekeknek egy részét itt az iskolai tanműhelyben oktatjuk, és a tárgyi feltételeket szerencsére nagyon szépen tud-

juk alakítgatni. Megint bent van egy pályázatunk, elsősorban az asztalos szakmára, mert az egy eszközigényes szakma. Szeretnénk egy didaktikai bázist kialakítani, ahol bemutató foglalkozásokat tartanánk. Összehívnánk a kisiparosokat, és nálunk részesülnének esetleg központi továbbképzésben. Tervezzük azt is, hogy a vállalatoktól és kisiparosoktól egy-egy hétre berendelnénk a gyerekeket és megnéznénk, hogy vajon hol tartanak. És így tudnánk a vállalatokat kontrollálni.

A '90-es évekig az egész iskola a 26-os Építőipari Vállalathoz kapcsolódott, és amikor ez a vállalat tönkrement, ill. egyre jobban épült le, akkor bizony nagy gondban volt az iskola vezetése, mert nem tudta a gyerekeket gyakorlati hellyel ellátni. A maszek ugyan elvitte a gyerekeket, de nem annyit, amennyit el kellett volna helyezni. Ekkor kényszerpályára került az építőipar, itt a környéken és a korábbi építőipari vállalat munkatársai kitalálták, hogy csinálnak egy oktatással foglalkozó kft-t, ez lett a Pentév kft. De hamarosan csődeljárásra került sor, és akkor megalakult a Faktor kft-t, ami szintén a 26-osból alakult. Ez a két kft óriási létszámokat tudott képezni, és ezzel átsegítették a holtpontra a szakképzést. Az egész országban ezért alakultak ezek az oktató kft-k, mert bizony sok helyen nem tudták megoldani az iskolai tanműhely-kapacitás miatt a képzést, jól menő vállalatok pedig még nem léteztek. Ezek a kft-k, szükséges rosszak voltak, ugyanis az lenne a cél, hogy jól menő, valóban produktív munkát végző, jó profitot hozó cégek, a saját munkaerő utánpótlásukat képezzék, ill. saját maguknak képezzenek.

(Az interjút Kálmán Miklós készítette)

Vegyes profilú szakképző iskola (Tiszakécske)

Az iskola épülete egy régi polgárházból került átalakításra, 5 tanterem van, amiből egy tanterem éri el az építési szabványokban előírtakat. A másik négyből három elfogadható állapotban van, de nem éri el azt, egy pedig egy kis team munkára alkalmas terem. Ezen kívül pillanatnyilag három tantermet bérelünk egy kft-től, ahol szintén tanulnak gyerekeink. Helyileg ez a kft nincs messze az iskolától. Gyakorlatilag évek óta probléma az iskola elhelyezése. Az iskola azon kívül, hogy nincs megfelelő épülete, nincs megfelelő oktatási infrastruktúrája, folyamatosan fejlődik oly annyira, hogy 220–240 tanulója van most is. Ennél még több is volt, miközben bértantermekben működünk.

A legkülönbözőbb helyeken tanultak már gyerekek, a város legkülönbözőbb épületeiben indult meg az elhelyezés a tervezettség szintjén, de mindig abbamaradt. Most lehetetlen helyzetbe kerültünk olyan értelemben, hogy kitétek minket a bérelt tantermeinkből szeptember 1-jével, és egyszerűen a fenntartónk olyan kényszerhelyzetbe került, amikor nincs mese, meg kell oldani az elhelyezésünket. 8–10 különböző javaslatot adtam be már én is, hogy hol legyen az iskola. A legújabb, 15. javaslat szerint a kollégiumban kerülnénk elhelyezésre oly módon, hogy a kollégium, ami most még nem a mi igazgatásunk alatt van, szeptember 1-jével hozzánk kerülne. Annál is inkább, mert sok kollégista tanulóink van, 80 százalékát mi adjuk a kollégium tanulóinak. Ott a tanulószobák úgy lennének kialakítva, hogy tantermeként működnének. De hát ezt még el kell fogadni.

Remélem, hogy egyszer majd megoldódnak ezek a gondok. Egyébként az iskola elhelyezéséről már sok-sok önkormányzati vita alakult ki, politikai kérdések keverednek belőle mindig, és